

REPUBLIKA HRVATSKA
GRAD ZAGREB

GRADSKI URED ZA GOSPODARSTVO,
EKOLOŠKU ODRŽIVOST I STRATEGIJSKO PLANIRANJE

Odjel za statističke i analitičke poslove

PRIOPĆENJE

20. kolovoza 2024.

TRGOVINA NA MALO

SIJEČANJ – LIPANJ 2024.

Rast prometa od trgovine na malo u drugom tromjesečju 2024. za 18,3% u odnosu na prvo tromjesečje 2024.

Promet od trgovine na malo u Gradu Zagrebu u razdoblju od travnja do lipnja 2024. u odnosu na razdoblje od siječnja do ožujka 2024., prema nominalnim indeksima, porastao je za 18,3%. Najveći rast zabilježen je u djelatnosti Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima za 23,7% te u Trgovini na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima) za 21,9%.

Na godišnjoj razini nastavlja se rast prometa trgovine na malo u Gradu Zagrebu

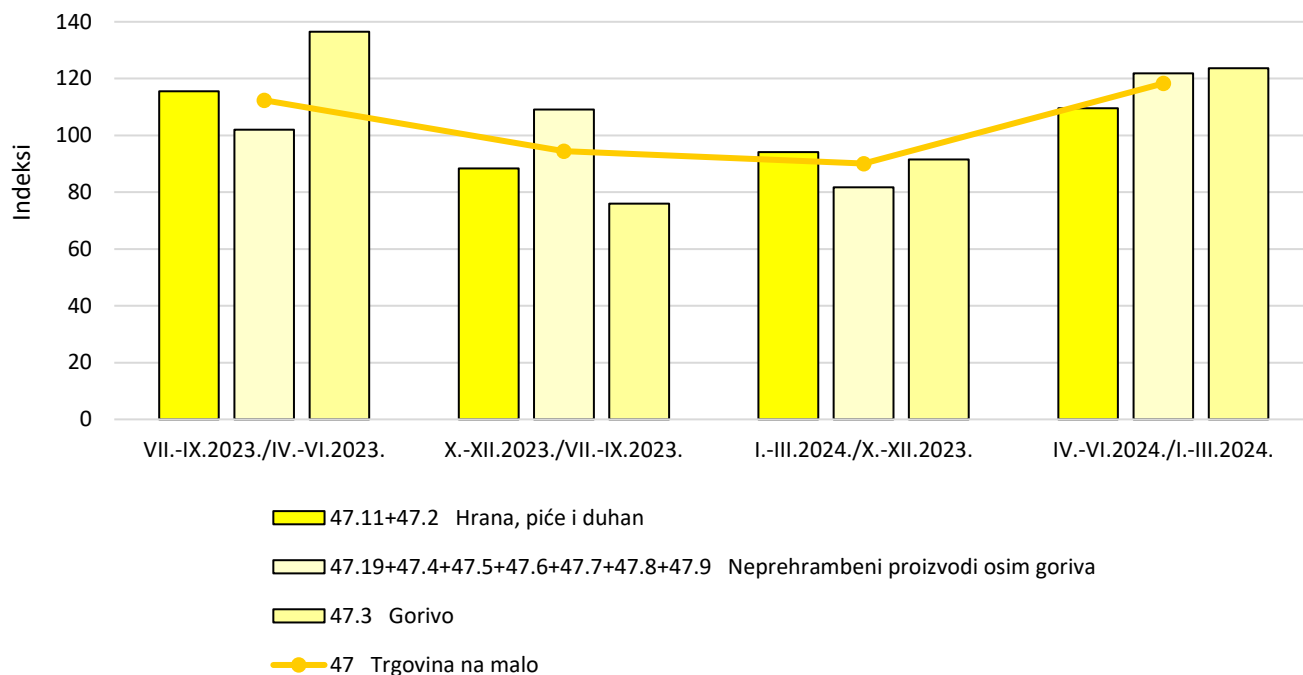
U drugom tromjesečju 2024. u odnosu na isto razdoblje prošle godine, promet od trgovine na malo porastao je za 13,2%. Najveći porast prometa od trgovine na malo ostvaren je u djelatnosti Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima za 17,5%, dok jedini pad prometa bilježi Trgovina na malo internetom ili poštom za 3,4%.

U prvih šest mjeseci 2024. u odnosu na isto razdoblje prošle godine promet od trgovine na malo porastao je za 15,8%. Najveći porast ostvaruje djelatnost Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima za 17,9%, dok jedini pad prometa bilježi Trgovina na malo internetom ili poštom za 1,3%.

Motorna goriva i maziva imala su najveći utjecaj na porast prometa

U razdoblju od travnja do lipnja 2024. u usporedbi s istim razdobljem 2023., sve trgovačke struke ostvarile su porast prometa. Najveći utjecaj na rast nominalnog prometa od trgovine na malo imale su trgovačke struke Motorna goriva i maziva s rastom prometa za 17,5% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 5,3%, Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, optičarski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi s rastom prometa za 24,0% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 1,9%, te Nespecijalizirana trgovina na malo pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima s rastom prometa za 4,3% i s utjecajem na ukupni indeks prometa od 1,1%.

G 1. LANČANI INDEKSI TRGOVINE NA MALO

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

1. NOMINALNI INDEKSI PROMETA PREMA PRETEŽNOJ DJELATNOSTI POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA NKD-u 2007.

		Promet od trgovine na malo ¹⁾		
		<u>IV. - VI. 2024.</u> I. - III. 2024.	<u>IV. - VI. 2024.</u> IV. - VI. 2023.	<u>I. - VI. 2024.</u> I. - VI. 2023.
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	118,3	113,2	115,8
47.11 + 47.2	Trgovina na malo hranom, pićem i duhanskim proizvodima	109,6	105,2	110,3
47.19 + 47.4 + 47.5 + 47.6 + 47.7 + 47.8 + 47.9	Trgovina na malo neprehrambenim proizvodima (osim trgovine motornim gorivima i mazivima)	121,9	110,8	113,5
47.3	Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima	123,7	117,5	117,9
47.91	Trgovina na malo internetom ili poštom	113,0	96,6	98,7
47 - 47.3	Trgovina na malo, osim specijalizirane trgovine motornim gorivima i mazivima	116,0	108,2	111,9

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

Izvor: DZS

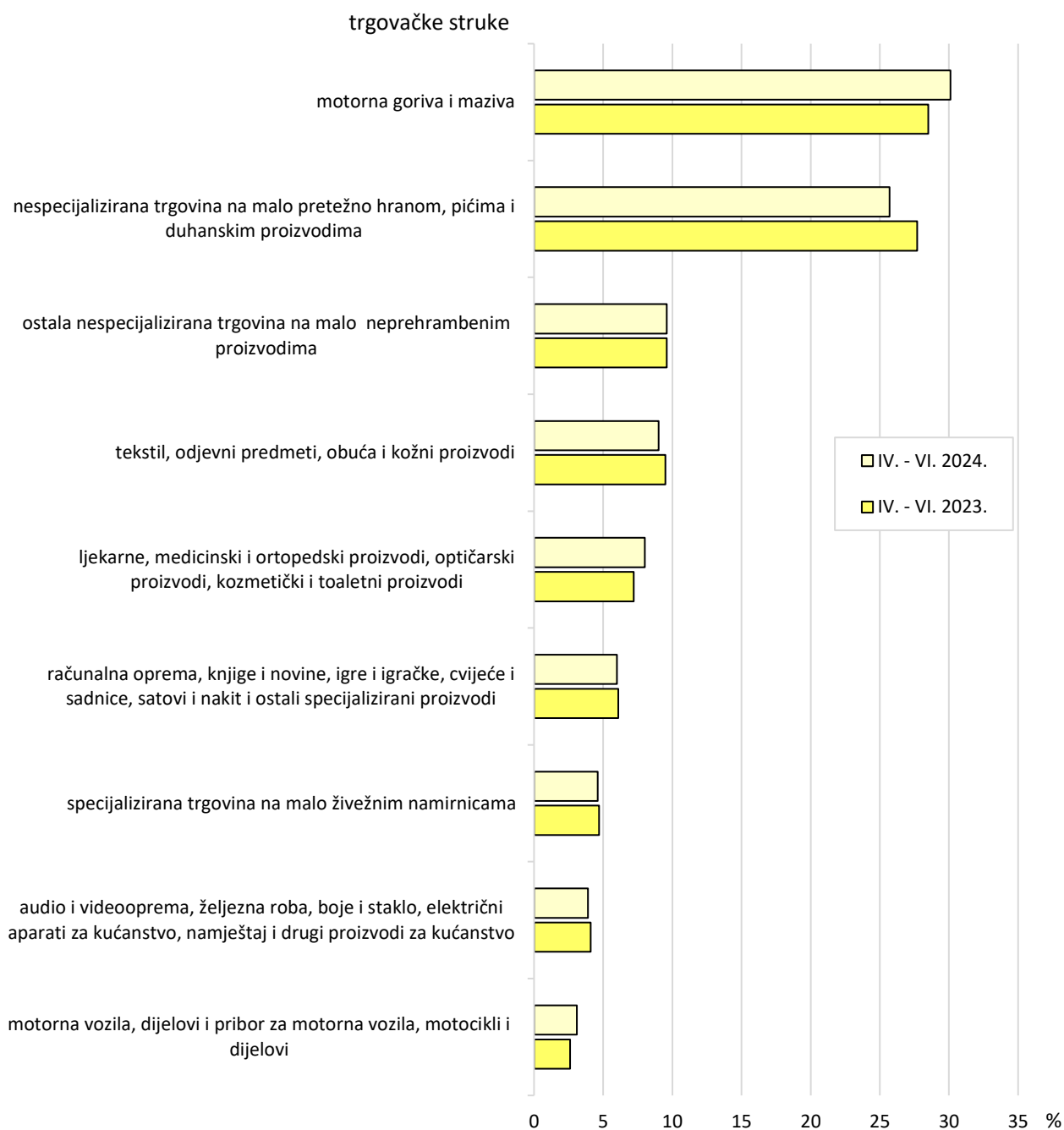
2. NOMINALNI INDEKSI PROMETA OD TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA

	Udio u ukupnom prometu, % IV. - VI. 2024.	Utjecaj na ukupan indeks ¹⁾ , % <u>IV. - VI. 2024.</u> IV. - VI. 2023.	Indeksi prometa		
			<u>IV. - VI. 2024.</u> I. - III. 2024.	<u>IV. - VI. 2024.</u> IV. - VI. 2023.	<u>I. - VI. 2024.</u> I. - VI. 2023.
Ukupno	100,0	-	118,2	111,5	114,0
Ukupno, osim motornih vozila i motocikala, njihovih dijelova i pribora te motornih goriva i maziva	66,8	-	116,0	108,2	111,7
01 + 03 + 04 Motorna vozila, dijelovi i pribor za motorna vozila, motocikli i dijelovi	3,1	1,0	114,6	132,2	130,7
30 Motorna goriva i maziva	30,1	5,3	123,7	117,5	117,9
11 Nespecijalizirana trgovina na malo pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	25,7	1,1	108,4	104,3	109,7
19 Ostala nespecijalizirana trgovina na malo neprehrambenim proizvodima	9,6	1,0	124,6	110,5	111,6
21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 29 Specijalizirana trgovina na malo živežnim namirnicama	4,6	0,5	115,9	110,0	111,6
73 + 74 + 75 Ljekarne, medicinski i ortopedski proizvodi, optičarski proizvodi, kozmetički i toaletni proizvodi	8,0	1,9	108,6	124,0	127,8
51 + 71 + 72 Tekstil, odjevni predmeti, obuća i kožni proizvodi	9,0	0,5	140,1	105,8	108,0
43 + 52 + 54 + 59 + 63 Audio i videooprema, željezna roba, boje i staklo, električni aparati za kućanstvo, namještaj i drugi proizvodi za kućanstvo	3,9	0,2	115,2	106,2	111,5
41 + 42 + 53 + 61 + 62 + 64 + 65 + 76 + 77 + 78+79 Računalna oprema, knjige i novine, igre i igračke, cvijeće i sadnice, satovi i nakit i ostali specijalizirani proizvodi	6,0	0,6	120,0	110,4	109,0

¹⁾ Vidi Metodološka objašnjenja.

Izvor: DZS

G 2. STRUKTURA PROMETA TRGOVINE NA MALO PREMA TRGOVAČKIM STRUKAMA,
TRAVANJ - LIPANJ, 2023. I 2024.

Izvor: DZS; obrada: GUGEOSP - Odjel za statističke i analitičke poslove

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA¹⁾

Od siječnja 2024. bazna godina promijenjena je na 2021., a nova jedinica promatranja jest jedinica po vrsti djelatnosti (JVD).

Od siječnja 2024. glavni kriterij praćenja prometa po trgovačkim strukama temelji se na onome što se prodaje, a ne na kanalima prodaje te se više ne objavljuju indeksi prometa za trgovačke struke Trgovina na malo internetom ili poštom i Ostala trgovina na malo izvan prodavaonica.

Podaci za Grad Zagreb za 2023. su također preračunati na novu jedinicu promatranja (JVD) jedinicu prema vrsti djelatnosti.

Izvor podataka

Podaci o prometu od trgovine na malo rezultat su redovitog istraživanja Mjesečni izvještaj trgovine na malo (obrazac TRG-1) i administrativnih izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Podaci se prikupljaju pomoću mrežne aplikacije (tzv. CAWI). Izvještajne jedinice neposredno ispunjavaju podatke na e-obrascu TRG-1, koji se nalazi na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Metodologija za istraživanje temelji se na Uredbi (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika te Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika.

Istraživanje se provodi na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Obuhvat i usporedivost

Jedinice promatranja jesu poslovni subjekti (pravne osobe i obrtnici) koji su prema pretežnoj djelatnosti registrirani u trgovini na malo (odjeljak 47 NKD-a 2007.). Obuhvaćeni su i izabrani poslovni subjekti iz ostalih djelatnosti ako obavljaju trgovinu na malo. Najvažnija poduzeća s više djelatnosti podijeljena su u tzv. jedinice po vrsti djelatnosti kako bi se poboljšala homogenost rezultata statističkih istraživanja po djelatnostima, a time i međunarodna usporedivost tih rezultata.

Istraživanje se provodi metodom uzorka. Okvir za izbor uzorka jesu poslovni subjekti ili njihovi dijelovi registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku. Od 2021. okvir za izbor uzorka proširen je s pomoću administrativnog izvora podataka (datoteka fiskalizacije Porezne uprave).

Poslovni subjekti razvrstani su prema pretežnoj djelatnosti na temelju NKD-a 2007. (NN, br. 58/07. i 123/08.). Prema veličini razvrstani su na razrede od 1 do 7.

Kriterij za određivanje veličine poslovnog subjekta jest broj zaposlenih. Poslovni subjekti veličine 1 jesu oni s 0 – 4 zaposlenih, veličine 2 s 5 – 9 zaposlenih, veličine 3 s 10 – 19 zaposlenih, veličine 4 s 20 – 49 zaposlenih, veličine 5 s 50 – 99 zaposlenih, veličine 6 sa 100 – 249 zaposlenih i veličine 7 s 250 i više zaposlenih. Za poslovne subjekte kojima je pretežna djelatnost izvan trgovine upotrebljava se broj zaposlenih u trgovinskim djelatnostima.

Metoda koja se koristi za izbor uzorka jest *cut-off* metoda. Uzorkom su obuhvaćeni svi poslovni subjekti s 10 i više zaposlenih te *cut-off* metodom one jedinice koje imaju manje od 10 zaposlenih, a svojim prometom obuhvaćaju 70% ukupnog prometa u svakom razredu odjeljka 47 NKD-a 2007. Zbog primjene *cut-off* metode odabira uzorka ne izračunavaju se standardna pogreška i koeficijent varijacije.

Primjenom Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) došlo je do promjene u načinu obrade podataka o prometu trgovine na malo u Gradu Zagrebu. Od rujna 2020. podaci se obrađuju prema sjedištu poslovnog subjekta (organizacijski princip), tj. obuhvaćeni su poslovni subjekti registrirani u Statističkome poslovnom registru Državnog zavoda za statistiku sa sjedištem u Gradu Zagrebu.

Mjesečni podaci o prometu trgovine na malo obrađeni prema sjedištu poslovnog subjekta za 2019. i 2020. dostupni su u Excel formatu na poveznici [Trgovina na malo](#).

Definicije

Promet je vrijednost svih prodanih roba i obavljenih usluga na tržištu tijekom mjeseca, bez obzira na to jesu li naplaćene. U promet je uključen porez na dodanu vrijednost.

Promet od trgovine na malo jest promet što ga ostvaruju svi poslovni subjekti koji tu djelatnost obavljaju bez obzira na pretežnu djelatnost u kojoj su registrirani.

Trgovačke struke predstavljaju stvarni pretežni asortiman prodaje u trgovini na malo.

Nominalni indeksi prometa prikazuju kretanje prometa u tekućim cijenama.

Utjecaj na ukupan indeks pokazuje umnožak udjela trgovačke struke u ukupnom prometu i stope rasta ili pada prometa u tromjesečju tekuće godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine podijeljen sa 100.

¹⁾ Izvor: DZS

Kratice

br.	broj
CAWI	računalno potpomognuto internetsko anketiranje
DZS	Državni zavod za statistiku
EU	Europska unija
GUGEOSP	Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
JVD	jedinica po vrsti djelatnosti
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.
NN	Narodne novine
tj.	to jest
tzv.	takozvani

Znakovi

-	nema pojave
%	postotak

Privedio i objavio Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje
Odjel za statističke i analitičke poslove
telefon: 01/610-1950
<https://www.zagreb.hr/statistika/30>
e-mail: statistika@zagreb.hr
Sv. Ćirila i Metoda 5, Zagreb

MOLIMO KORISNIKE PRIOPĆENJA DA PRILIKOM KORIŠTENJA PODATAKA OBVEZNO NAVEDU IZVOR.